

Код. Наименование на дисциплината	
ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА СОЦИАЛНОПСИХОЛОГИЧЕСКИЯ ТРЕНИНГ НА ОБУЧИТЕЛИ	
Титуляр на курса: проф. д.п.н. СТОЙКО ИВАНОВ	
Вид на дисциплината:	Образователно-квалификационна степен: „Доктор”
Година на обучение: първа	Семестър: зимен/летен
Кредити:	Хорариум: 30 ч. лекции
Форма на обучение: редовна/задочна	Език на обучението: български
Методи на оценяване: участие в тематични дискусии в часовете, тестова проверка, текуща самостоятелна проверка, решаване на казуси, колективно обсъждане на доклади и реферати.	

Предварителни изисквания:

Докторантите да притежават познания по дидактика, педагогическа, социална, когнитивна и възрастова психология; да умеят да работят с посочените литературни източници и да извличат информация от Интернет.

Цели на курса:

След завършването на курса се очаква докторантите да:

- познават и прилагат в практиката понятийния апарат на психологията на обучението;
- интерпретират основния понятиен апарат в реалната учебна обстановка;
- познават специфичните особености на образователната дейност;
- умеят да използват натрупаните знания, умения и компетенции;
- използват знанията за успешна реализация в обучителната дейност.

Съдържание на дисциплината (анотация и теми):

Целта на курса по дисциплината „Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на обучители” е да се разкрие връзката между развитието на личността и образователната дейност, който е един от най-дискутираните проблеми в съвременната психолого-педагогическа литература. В настоящия момент доминират социално ориентирани теории за обучение и развитие на личността. Това, от своя страна, налага нови подходи в учебната дейност, тъй като възрастта на обучаемите загубва своите предварително маркирани граници.

Чрез съвременните трактовки на психологията на образователната дейност се създават условия за разкриване на връзката между дейност и психика в процесите на обучение и образование. Извеждат се специфичните особености на общуването в образователния процес. Разглеждат се съвременните въпроси, свързани с иновирането в процесите на учене и преподаване, обучение и образование. Обръща се внимание на презентационните умения на обучаваните и усвояването на различни модели на преподаване.

От първостепенно значение за докторантите е да вникнат в това, че регулиращ социален механизъм за овладяване елементите на социално поведение е образователната дейност. Чрез нея се предава натрупания от човечеството позитивен опит и младите поколения се подготвят за участие в живота на социума, за креативна творческа промяна, както на самата личност, така и на материалния и духовен свят.

Препоръчана литература:

1. Алексиева, Е., Разработване на тестове за проверка и оценка на знания. С., 1994.
2. Вучкова, Кр., Социални умения в педагогическата практика, ИК "Кота", Ст. Загора, 2004.
3. Герджикова, Н., Диференциални аспекти на обучението, Веда Словена – ЖГ, С., 2001.
4. Греъм, К., А. Смит, Алтернативни стратегии на преподаване и учене, С., 1997.
5. Гюрова, В. и др., Интерактивността в учебния процес, Агенция Европрес, С., 2006.
6. Гюрова, В. и др., Приключението учебен процес, Агенция Европрес, С., 2006.
7. Десев, Л., Педагогическа психология. С., 1996.
8. Джонев, С., Социална психология. С., 1996.
9. Жили, М., Социална психология на обучението, В: Социална психология, Под редакцията на С. Московичи, Издателство "Дамян Яков", С., 2006.
10. Иванов, С., Професионално-педагогическо общуване. Шумен, 2004.
11. Иванов, С., Основи на професионално-педагогическото общуване. Шумен, 2007.
12. Иванов, С., Теория и практика на социалнопсихологическия тренинг на студенти. С., 2012.
13. Иванов, С., Теория и практика на психологическото консултиране в образованието. С., 2013.
14. Ларсен, К., К. Крумов, Социална психология: нов поглед към личността и социалния свят. С., 2010.
15. Левкова, И., Транзакционен анализ в педагогическата психология, Faber, В. Търново, 2004.
16. Милкова, Р., Л. Милков, Психологически и социално-педагогически проблеми на образователната дейност, Юни Експрес, С., 2007.
17. Ников, Ат. Иновационна дейност. Психологични измерения в образованието, УИ "Стопанство", С., 1997.
18. Ников, Ат., Психология на образователния процес, УИ "Стопанство", С., 1998.
19. Попов, Л., Отраженията на педагогическата реалност, ИК "Даниела Убенова", С., 2006.
20. Славин, Р., Педагогическа психология, Наука и изкуство, С., 2004.
21. Социална психология, Под редакцията на С. Московичи, Издателство " Дамян Яков", С., 2006.
22. Феърс, Е. Дж., Теории за социалното учене, В: Енциклопедия по психология, Под редакцията на Р. Дж. Корсини, Наука и изкуство, С., 1998.
23. Цветкова, Й., Мотивационна и когнитивна регулация на ученето. С., 2001.
24. Янкулова, Й., Модерни аспекти на психологията на образованието. С., 2008.
25. Янкулова, Й., Педагогическа психология. Издателство Парадигма. С., 2012.

ФИЛОСОФСКИ ФАКУЛТЕТ СОФИЙСКИ УНИВЕРСИТЕТ

Учебна програма

НАИМЕНОВАНИЕ НА ОБУЧЕНИЕТО	ГОДИНА	ЕЗИК НА КУРСА	СЕДМИЦА	ОТ:	ДО:	МЯСТО НА ПРОВЕЖДАНЕ
„ТЕОРИЯ И ПРАКТИКА НА СОЦИАЛНОПСИХОЛОГИЧЕСКИЯ ТРЕНИНГ НА ОБУЧИТЕЛИ“	2016 г.	БЪЛГАРСКИ		д.м.2016	д.м.2016	ФФ на СУ

 2016 г.
	<i>Първа сесия</i>
10.00 – 11.30	Откриване на семинара. Игри за тонизиране и „разчупване на ледовете”. Представяне на участниците в обучението. Какво представлява обучението за обучители? Кой може да бъде обучител? Проучване на очакванията на участниците в семинара. Формулиране на целите на обучението. <i>Метод на обучение: ситуационни и ролеви игри, презентация, дискусия</i>
11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	Приемане на правилата и принципите на работа в групата. Обсъждане и формулиране на девиз и ритуал на групата. Обсъждане на теми „табу”. Колективно рисуване на визитна картичка и емблема на групата. <i>Метод на обучение: презентация, дискусия, рисуване</i>
13.15 – 14.00	Обяд
	<i>Втора сесия</i>
14.00 – 15.30	Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Същност на ученето. Ученето като съдържание, процес и отношение. Учене и психическо развитие. Бихевиористична парадигма за ученето – схващания на Павлов, Торндайк, Уотсън, Скинър и Бандура. Институционализирано и неинституционализирано учене. Учене чрез споделяне на опит, Учене чрез споделяне на преживяване. Учене чрез правене. Разликата между педагогика и андрагогика. Принципи на обучението на възрастни - визуализиране, връзка с реалността, ориентираност към практиката. Изисквания към съвременното обучение на възрастни. Цикъл на Колб. Съпоставка на методите за обучение на възрастни – лекции, презентации, дискусии, анализ на конкретни случаи, анализ на резултати от тестове, индивидуално консултиране, рисувателни техники, ролеви, дидактически и ситуационни игри. Интерактивни методи – същност и съпоставка. Интервизията и супервизията като начини за обучение. <i>Метод на обучение: ситуационни и ролеви игри, лекция, дискусия, работа в малки групи, анализ на конкретни случаи</i>
15.30 – 15.45	Кафе пауза
15.45 – 17.00	Социалнопсихологическият тренинг – форма за обучение на възрастни. Психология и особености на малката група. Етапи на взаимодействията в

	<p>малката група (ориентационен, конфронтационен, интеграционен и заключителен етап). Психодинамика на малката група – лидерство, ръководство, конформизъм, нонконформизъм, социална фасилитация, инхибиция, групова сплотеност. Междудличностни отношения и социалнопсихологичен климат в малката група. Психологични фактори за ефективност на малката група.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
	... 2016 г.
	Трета сесия
10.00 – 11.30	<p>Резюме на наученото през предходния ден и представяне на предстоящите теми. Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Психология на междудличностното общуване – значение, същност, структура, функции. Средства за междудличностно общуване и комуникативни бариери. Разновидности на междудличностното общуване – императивно, манипулативно, доверително, ролево, ритуално и професионално-педагогическо общуване.</p> <p><i>Метод на обучение: минилекция, презентация, работа в малки групи, дискусия, ролеви игри, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	<p>Фактори, които влияят на ефективността на професионално-педагогическото общуване – пол, възраст, темперамент, способности, стилове на учене, образование, диспозиция, самооценка и психични състояния на участниците. Професионален стрес на учителите и начини за неговото преодоляване. Бърнаут (професионално изгаряне и изпепеляване).</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
13.15 – 14.00	Обяд
	Четвърта сесия
14.00 – 15.30	<p>Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Значение и същност на комуникативните компетенции и компетентности на учителите. Наблюдателност. Емпатичност. Емоционална устойчивост. Асертивност.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, ролеви игри, автогенна тренировка, работа в малки групи, дискусия, рисувателни техники, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
15.30 – 15.45	Кафе пауза
15.45 – 17.00	<p>Комуникативни умения на учителите. Умения за управление на конфликти. Преодоляване на критични ситуации в обучението на възрастни. Индивидуални стилове на поведение на личността в критични ситуации в процеса на обучение. Изграждане на екипен климат и повишаване на доверието и сътрудничеството между обучаваните. Умения за работа в екип. Умения за използване на „Аз-послания”, за задаване на въпроси и отговаряне на въпроси. Тест за преценка на ефективността на обучението през изминалия ден.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, рисувателни техники, анализ на конкретни случаи и резултати</i></p>

	<i>от тестове.</i>
	<i>Пета сесия</i>
10.00 – 11.30	<p>Резюме на наученото през предходния ден и представяне на предстоящите теми. Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Изработване на мултимедийна презентация: правила за представяне на съдържанието. Ефективни и неефективни презентации. Изработване на мултимедийна презентация по зададена тема в малки групи. Избор на подходящи видеоклипове и материали по зададена тема.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, рисувателни техники, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	<p>Как да направим успешна презентация? Цели. Аудитория. Място. Планиране. Подготовка. Индивидуалност на учителя. Представяне. Техники и добри практики за добро презентирание. Презентационни умения – комуникативност, реактивност, артистичност, чар, страст, чувство за хумор, умения за фасилитиране, професионална компетентност, познаване и използване на „езика на тялото”, рефлексивност и авторефлексивност.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
13.15 – 14.00	Обяд
	<i>Шеста сесия</i>
14.00 – 15.30	<p>Тонизиращи игри свързани с изучаваната проблематика. Начини за даване и получаване на обратна връзка за проведеното обучение от страна на обучаемите и от страна на учителите: беседа, тестове за входящо и изходящо ниво за установяване компетентността на обучаваните, анкета, експертна оценка от специалисти и поръчителите на обучението, самооценка от страна на учителите и обучаваните. Интервизията и супервизията като начини за даване и получаване на обратна връзка. Изисквания към ефективната обратна връзка – своевременност, обективност, перспективност, добронамереност, научност. Планиране на следващо надграждащо обучение.</p> <p><i>Метод на обучение: презентация, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
15.30 – 15.45	Кафе пауза
15.45 – 17.00	<p>Обобщаване на резултатите от обучението. Обсъждане на степента на реализация на очакванията участниците в обучението по отношение на неговата ефективност и формиралите се междуличностни отношения. Анализ на степента на спазване на приетите правила за работа в групата и изпълнението на поетите отговорности от страна на нейните членове. Размяна на „писма” между участниците в групата. Провеждане на анкета за обратна връзка. Официално закриване на семинара.</p> <p><i>Метод на обучение: анкета, работа в малки групи, ролеви игри, дискусия, анализ на конкретни случаи и резултати от тестове.</i></p>
□	... 2016г.
	Седма сесия – Постгрупова среща на участниците в обучението.
10.00 – 11.30	<p>Споделяне на преживявания от обучението. Самоотчети на участниците. Представяне на конкретни резултати от обучението. Изнасяне на съобщения свързани с проблеми на обучението.</p> <p>Презентация, дискусия.</p>

11.30 – 11.45	Кафе пауза
11.45 – 13.15	Споделяне на преживявания от обучението. Самоотчети на участниците. Представяне на конкретни резултати от обучението. Изнасяне на съобщения свързани с проблеми на обучението. Презентация, дискусия.
	Обяд
14.00 – 15.30	Споделяне на преживявания от обучението. Самоотчети на участниците. Представяне на конкретни резултати от обучението. Изнасяне на съобщения свързани с проблеми на обучението. Презентация, дискусия.

Лектор: професор, доктор на педагогическите науки СТОЙКО ИВАНОВ, доктор по психология